

Številka: 3563-0118/2025-3
Datum: 11. 4. 2025

**MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
DUNAJSKA CESTA 48**

1000 Ljubljana

ZADEVA: Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za pridobivalni prostor Čeplje

Na osnovi vaše vloge št. 014105 –712023 – 2550 – 13 z dne 17. 3. 2025, prejete po elektronski, izdajamo skladno s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave ((Uradni list RS, št. 96/04 - ZON-UPB2, 61/06 - Zdru-1, 32/08-odlUS, 8/10 - ZSKZ – B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju: ZON) naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine v pridobivalnem prostoru Čeplje 2, ki obsega zemljišča s parc. št. 2701/8, 2701/9, 2701/10, 2701/11, 2701/12, 2701/13, vse v k.o. 1601 – Čeplje, občina Kočevje. Trajanje rudarske pravice je predvideno za obdobje 39 let, količina mineralne surovine, ki se lahko izkoristi znaša 4.398.829 m³ bilančnih zalog tehničnega kamna - apnenca v raščenem stanju.

Vlogi je bilo priloženo:

- Rudarski projekt za pridobitev koncesije pri izkoriščanju mineralne surovine tehnični kamen – apnenec v pridobivalnem prostoru Čeplje 2, št. projekta: P2025012-1, KMB PROJEKT d.o.o., Dobja vas 173 a, 2390 Ravne na Koroškem, januar 2025.

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo varstvene usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava, ki so pristojne za pripravo prostorskih aktov in drugih aktov rabe naravnih dobrin, si morajo v postopku priprave teh aktov pridobiti naravovarstvene smernice.

2 SPLOŠNI DEL

V predloženem rudarskem projektu je poglavje narava obravnavano pomanjkljivo zato naravovarstvene vsebine navajamo v nadaljevanju. Ugotavljamo, da so na območju pridobivalnega prostora Čeplje in daljinskega vpliva naslednja območja z naravovarstvenimi statusi:

- območje Natura 2000 POO SI3000263 in POV SI5000013 Kočevsko (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000, (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr. in 39/13 – Odl.US, 3/14, 21/16 in 47/18),

Na POO in POV se nahajajo ali je možnost pojavljanja naslednjih skupin živalskih kvalifikacijskih vrst, na katere bi poseg lahko imel določen vpliv:

- ptice (sršenar *Pernis apivorus*, koconogi čuk *Aegolius funereus*, mali skovik *Glaucidium passerinum*, gozdni jereb *Bonasa bonasia*, kozača *Strix uralensis*, velika uharica *Bubo bubo*, črna žolna *Dryocopus martius*, pivka *Picus canus*);
- velike zveri (rjavi medved *Ursus arctos*, volk *Canis lupus* in ris *Lynx lynx*);
- netopirji (širokouhi *Barbastella barbastellus* in vejicati netopir *Myotis emarginatus*, veliki navadni *Myotis bechsteinii*, navadni *M.myotis*, mali *Rhinolophus hipposideros*, veliki *Rhinolophus ferrumequinum* in južni podkovnjak *Rhinolophus euryale*);
- dvoživke (veliki pupek *Triturus carnifex*, hribski urh *Bombina variegata*);
- metulji (črtasti medvedek *Euplagia quadripunctaria*);
- hrošči (bukov kozliček *Morimus funereus*, rogač *Lucanus cervus* in škrlatni kukuj *Cucujus cinnaberinus*);
- mahova *Buxbaumia viridis* in *Dicranum viride*.

Na območju posega sta prisotna habitatna tipa: HT_8310 – Jame, ki niso odprte za javnost; HT_91K0 Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

Ker se območje pridobivalnega prostora nahaja na vodozbirnem območju zahodnega obrobja Bele krajine ocenjujemo, da obstaja možnost daljinskega vpliva tudi na območji Natura 2000 POO SI3000048 Dobljčica in POO SI3000055 Stobe – Breg, predvsem zaradi vpliva onesnaženja vode na kvalifikacijsko vrsto človeška ribica (*Proteus anguinus*).

- ekološko pomembni območji Kočevsko, ID 31100 in Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, ID 80000; (Uredba o ekološko pomembnih območjih, Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18),
- podzemeljske geomorfološke naravne vrednote (Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23 ter sklep ARSO št. 35600-46/17 z dne 16. 2. 2018 in št. 35600-10/2021-5 z dne 21. 1. 2021):
 - o Vražji kamen 11, ident. št. 49981, Jama z breznom in etažami, poševna jama (znotraj pridobivalnega prostora, jamski vhod je na zemljišču s parc. št. 2701/12, k.o. 1601 – Čeplje)
 - o Vražji kamen 7, ident. št. 49270, Brezno, (znotraj pridobivalnega prostora, jamski vhod je na zemljišču s parc. št. 2701/11, k.o. 1601 – Čeplje)
 - o Vražji kamen 8, ident. št. 49271, Brezno; (znotraj pridobivalnega prostora, jamski vhod je na zemljišču s parc. št. 2701/11, k.o. 1601 – Čeplje)
 - o Gladka štirna, ident. št. 49167, Brezno (v oddaljenosti cca 9m od zahodnega roba pridobivalnega prostora, jamski vhod je na zemljišču s parc. št. 2701/7, k.o. 1601 – Čeplje;
 - o Vodoravna jama na Židovcu, ident. št. 50490, Vodoravna jama, (v oddaljenosti cca 90m od zahodnega roba pridobivalnega prostora, jamski vhod je na zemljišču s parc. št. 2701/6, k.o. 1601 – Čeplje)
 - o Vražji kamen 16, ident. št. 50846, Brezno, (v oddaljenosti cca 70m od vzhodnega roba pridobivalnega prostora, jamski vhod je na zemljišču s parc. št. 2701/44, k.o. 1601 – Čeplje)

- Razpoka pod Vražjim kamnom, ident. št. 52458, Poševno ali stopnjasto brezno (v oddaljenosti cca. 80m od severnega roba pridobivalnega prostora, jamski vhod je na zemljišču s parc. št.4790/4, k.o. 1539 – Mavrlen)
- območje pričakovanih naravnih vrednot Območje karbonatnih kamnin, kjer lahko pričakujemo odkritja novih podzemnih geomorfoloških tvorb (jame, brezna).

Zavod RS za varstvo narave je dne 30.3.2021 izdal posodobljene *Splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora*, ki so dostopne na povezavi svetovnega spleta: https://zrsvn-varstvonarave.si/wp-content/uploads/2021/03/Splo%C5%A1ne-naravovarstvene-smernice-za-urejanje-prostora_.pdf.

3 POSEBNI DEL

Splošne in posebne naravovarstvene usmeritve so podane v zgoraj navedenih splošnih naravovarstvenih smernicah, zato v nadaljevanju podajamo le konkretne usmeritve.

3.1 Konkretne usmeritve za varstvo ekološko pomembnih območij, posebnih varstvenih območij in naravnih vrednot

- Na območju vpliva na navedene podzemne jame (jamski vhod, površje nad znanimi tlorisi jam, povodje ponornic, ki tečejo v oziroma skozi jame) se ne izvaja posegov, ki bi lahko ogrozili ali kakor koli drugače uničili jamo, vplivali na podzemne povezave, smeri pretoka in onesnaženje podzemnega toka.
- Zaradi zagotavljanja varstva naravnih vrednot (podzemnih jam) se naj pri ustrezni krasoslovno-raziskovalni inštituciji pridobi ustrezno poročilo oz. študijo, ki naj vsebuje določitev lege jamskih vhodov, prikaz načrta jamskega tlorisa, opis stanja jamskega inventarja, oceno ogroženosti jamskih objektov glede na predvidene posege na območju kamnoloma vključno z miniranjem, vpliv na podzemne povezave toka in onesnaženje podzemne vode, ukrepe za varovanje jame (natančnejše rešitve za izvedbo posega ob hkratnem varovanju jam), priporočen monitoring v času izvajanja rudarskih del na stabilnost rovov, jamskega inventarja in stanja habitata vrst vezanih na jamsko okolje.
- V sklopu krasoslovne študije naj se preveri tudi potencialen negativen vpliv na podzemni varovani jamski svet in podzemno živalstvo tudi v širšem prostoru, do katerega bi lahko prišlo preko podzemnih vodnih tokov. Pri izvedbi študije naj sodeluje tudi biospeleolog oz. usposobljeni izvedenec za podzemno in jamsko živalstvo.
- S študijo naj se seznanijo Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana.
- Na podlagi ugotovitev študije naj se rudarski projekt revidira.
- V primeru odkritja jam med izvajanjem del je potrebno upoštevati 74. člen ZON in 22. člen Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 – ZDru-1 in 46/14 – ZON-C). Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe minerala, fosila ali jame mora začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.
- Preprečuje naj se onesnaževanje kraškega podzemlja pri pridobivanju in transportu. Dela naj se izvedejo s tehnično brezhibnimi stroji, da ne pride do razlitja maziv, goriva ali olj. V primeru razlitja naj se območje takoj sanira. Na gradbišču naj bodo ves čas na razpolago absorpcijska sredstva, s katerimi se v primeru razlitja prepreči pronicanje onesnaževal v tla. Oskrba gradbene mehanizacije in delovnih strojev z gorivom in mazivom ter pakiranje mora potekati na posebej urejenem območju, ki naj bo utrjeno in opremljeno s sistemom za odvajanje odpadnih voda z vgrajenim lovilnikom olj.
- Pridobivanje in odvoz mineralne surovine naj se omejit na navedene parcele in na najkrajšo obstoječo cestno povezavo, tako da se s hrupom, izpušnimi plini in ostalimi motečimi spremljajočimi dejavniki ne povzroča dodatnega onesnaževanja okolja.

- Onesnaževanje zraka s prahom naj se zmanjša na najmanjšo možno mejo, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastlinske in živalske vrste.
- Eksplozije ali druga dejanja, ki povzročajo močan hrup ali vibracije, naj se zmanjša na najmanjšo možno mero.
- Območje predvidenega koriščenja mineralnih surovin naj se zavaruje z ograjo.
- Območja predvidenega koriščenja mineralnih surovin naj se ne osvetljuje.
- Sečnja in spravilo lesa se izvedeta v obdobju avgust-december tekočega leta, izven glavne gnezdilne in razmnoževalne sezone prostoživečih živali. Posekan les naj se po sečnji čim prej odpelje iz gozda, sečni ostanki se lahko trajno deponirajo v gozdu in prepustijo naravnemu razkroju. Štorov posekanih listavcev (npr. bukev, graden) naj se ne odpelje. Deponirajo naj se v gozdu, da se iz njih lahko izležejo ličinke hroščev, ki so potencialno vanje odlagali jajčeca.
- Eksploatacija mineralnih surovin se lahko začne izven glavne gnezdilne in razmnoževalne sezone, v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem tekočega leta.
- V izogib morebitnim konfliktom z rjavim medvedom naj bo posebna skrb posvečena sprotnemu odstranjevanju predvsem organskih odpadkov. Medvedu naj se prepreči dostop do smeti.
- Dela naj se izvedejo na način, da ne pride do vdora in razširitve tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst (v nad. ITV). Če do tega vseeno pride, naj se ITV odstranijo in dokončno zatrejo.
- Po končanem pridobivanju naj se na pridobivalnem prostoru, ki je predmet koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice, izvede sanacija območja na sonaraven način, tako da se na območju postopoma ponovno vzpostavi gozd. Pri tem naj se uporabijo avtohtone drevesne in grmovne vrste. Vzpostavi naj se strukturiran gozdni rob.

Morebitna vprašanja in dodatna pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana (tel. 01 2445350).

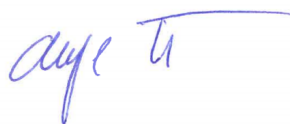
Pripravile:

Helena Tehovnik, univ. dipl. inž. geol.
naravovarstvena svetnica

mag. Alja Grošelj, u.d.i.k.a.
visoka naravovarstvena svetnica
vodja OE Ljubljana

Anja Šolar Levar, univ. dipl. geog.
naravovarstvena svetnica

Lara Jogan Polak
naravovarstvena svetnica

Poslano:

- naslovníku po e-pošti na naslov gp.mnvp@gov.si